

Lausunto

14.04.2026

Asia: VN/7057/2026

Lausuntopyyntö alkoholilain nojalla annettujen asetusten muuttamisesta

Lausunnot valtioneuvoston asetukseen alkoholilain täytäntöönpanosta annetun asetuksen muuttamisesta

Voitte antaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Alkoholijuomien vähittäismyyntilupahakemuksen lisättäisiin uusi 5 kohta. Hakijan tulisi toimittaa selvitys siitä, aikooko luvanhakija harjoittaa alko-holilain 17 §:n 2 momentissa tarkoitettua vähittäismyyntiä, mikäli lupaa haetaan 17 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaisesti valmistuspaikan yhteyteen tai välittömään läheisyyteen.

Perustelumuistiossa todetaan, että monopolin alaisten tuotteiden ulos-myyntiin ei siis haettaisi erillistä lupaa. Valvonnan kannalta on kuitenkin tärkeää tietää, mitkä toimijat harjoittavat yli 5,5/8,0 prosentin vahvuisten alkoholijuomien vähittäismyyntiä. Tämän vuoksi hakijan tulisi lupaa hakiessaan ilmoittaa, aikooko se harjoittaa kyseistä vähittäismyyntiä vai ei.

MaRa pitää perusteltuna, että lupahakemuksessa alkoholijuoman valmistaja ilmoittaa aikooko se hyödyntää valmistuspaikassaan laajennettua ulosmyyntioikeutta.

Lausunnot sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen alkoholilain valvonnasta annetun asetuksen muuttamisesta

Voitte antaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Alkoholijuomien vähittäismyyntin omavalvontasuunnitelma (5 §)

Pykälään lisättäisiin uusi 8 kohta. Omavalvontasuunnitelmaan tulisi sisällyttää kuvaus siitä, miten luvanhaltija varmistaa alkoholilain 17 §:n 2 momentissa säädettyjen edellytysten täyttymisen, jos luvanhaltija harjoittaa 17 §:n 2 momentin mukaista vähittäismyyntiä.

Laajennetun vähittäismyyntin edellytyksiin kuuluu hallituksen esityksen mukaan seuraavat seikat:

- luvanhaltijan vuosituotanto ei ylitä 100 000 litraa puhtaaksi alkoholiksi muutettuna.
- yli 5,5/8,0 prosentin vahvuisia alkoholijuomia saadaan myydä kalenterivuoden aikana enintään 25 000 litraa puhtaaksi alkoholiksi muutettuna.
- Lisäksi tyypillisen osan tuotannosta tulee tapahtua valmistuspaikassa ja vähittäismyyntiä voidaan harjoittaa vain yhdestä muista alkoholijuomien valmistuspaikoista fyysisesti erillään sijaitsevassa valmistuspaikassa.

Asetuksen perustelumuiotiossa todetaan, että omavalvontasuunnitelmassa tulisi kuvata esimerkiksi, miten säädettyjä litrarajoja seurataan ja ennakoidaan toiminnassa.

MaRa pitää hallituksen esityksessä olevaa vuosituotantorajaa liian alhaisena. Alkoholilain vähittäismyyntioikeuden laajennuksen tulee tukea kotimaista alkoholielinkeinoä ja hallituksen tulee huomioida kotimaisten alkoholijuomien valmistajien esittämät muutosehdotukset vuosituotantorajaa. Rajan tulisi on vähintään 500 000 litraa puhtaaksi alkoholiksi muutettuna.

MaRa pitää hallituksen esityksessä olevaa Alkon myymälän keskimääräiseen myyntiin perustuvaa vähittäismyyntirajaa keinotekoisena ja hallitusohjelmakirjauksen vastaisena. Se loisi myös turhaa hallinnollista taakkaa ja kustannuksia, kun alkoholijuomien valmistaja joutuisi pitämään kirjaa myyntimäärästään ja pahimmissa tapauksessa jopa keskeyttämään myyntinsä kotimaisille asiakkaille tai ulkomaisille matkailijoille kesken vuoden, jos raja tulee vastaan. Tällainen rajoitus on myös alkoholilain sääntelyn kannalta täysin vieras ja ristiriidassa perustuslaissa säädetyn elinkeinovapauden kanssa.

MaRa toteaa, että jos laajennettuun ulosmyyntioikeuteen säädetään vuosituotanto- ja vähittäismyyntirajat, luvanhaltijalla tulee olla oikeus kirjata omavalvontasuunnitelmaansa omaan valmistus- ja myyntitoimintaansa ja käytettäviin järjestelmiin perustuen se millä tavalla se seuraa rajojen noudattamista.

9 §. Ilmoitusten ja tietojen toimittaminen valvontaviranomaisille.

Pykälän 3 momenttiin lisättäisiin lain 17 §:n 2 momentin mukaista vähittäismyyntiä harjoittavalle velvollisuus kerran vuodessa raportoida myymiensä käymisteitse valmistettujen enemmän kuin 8,0 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien ja muulla tavoin valmistettujen enemmän 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien alkoholijuomien määrä litroina.

Perustelumuistiossa todetaan, että ulosmyytävän alkoholimäärän raportointi olisi tärkeää, jotta voitaisiin valvoa, ettei 25 000 litraraja ylittyisi.

Jotta raportista kävisi ilmi myytyjen juomien määrä sataprosenttisena alkoholina, siitä pitäisi käydä ilmi alkoholijuomien myyntimäärät litrojen ja alkoholiprosenttien tarkkuudella.

MaRa toteaa, että vuosittainen raportointivaatimus aiheuttaa valmistajalle turhaa hallinnollista taakkaa. MaRa pitää riittävänä, että pienvalmistaja seuraa omavalvontasuunnitelman nojalla myyntirajan noudattamista. Valvontaviranomaisella on alkoholilain nojalla oikeus saada valmistajalta tiedot myyntimääristä tarvittaessa.

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Kai Massa	Veli-Matti Aittoniemi
lakiasiainjohtaja	lakimies

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry on matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palvelu-alojen elinkeino- ja työmarkkinajärjestö. MaRa edustaa hotelleja, kylpylöitä, viikko-osakeyhtiöitä, leirintäalueita, kongressi- ja tapahtumatoimialan yrityksiä, ravintoloita, catering-yrityksiä, eines- ja valmistuskeittiöitä, kahviloita, pubeja, yökerhoja, liikenne-asemia, huvi-, teema- ja elämyspuistoja, keilahalleja, festivaaleja ja konserttitapahtumia, ohjelmapalveluyrityksiä, luontomatkailuyrityksiä, hiihtokeskuksia sekä matkailun markkinointi- ja välityspalveluita tarjoavia yrityksiä. MaRassa on 3 100 jäsentä, joilla on 8 000 toimipaikkaa. MaRan jäsenyritykset työllistävät noin 70 000 henkilöä.

Massa Kai
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry